

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 25277 HISENDA PÚBLICA

DURADA: Segon semestre CURS: Tercer

CURS ACADÈMIC: 2005/2006

Professores:

Magda Mercader Prats
Àngels Santigosa Copete
Guadalupe Souto

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

PART I: FONAMENTS

0.- Introducció

Àmbit d'estudi de l'economia del sector públic: vessants positiva i normativa. Funcions i delimitació del sector públic a les economies mixtes. Grans trets de l'evolució del sector públic a Espanya a partir de 1975; comparació amb altres països occidentals.

1.- Els pressupostos dels ens públics

Concepte de pressupost. La concepció clàssica del pressupost i la seva crisi. El Pressupost per Programes: metodologia, aplicacions i problemàtica. Conceptes de dèficit públic. L'actuació econòmica de les Administracions Públiques en termes de Comptabilitat Nacional. Els Pressupostos Generals de l'Estat.

2.- Justificacions de la intervenció pública a l'economia (I): eficiència

L'optimalitat en el sentit de Pareto: concepte i requisits. Primer Teorema Fonamental de l'Economia del Benestar. Falles del mercat: monopoli, béns col·lectius, externalitats, informació imperfecta, mercats incomplets.

3.- Justificacions de la intervenció pública a l'economia (II): equitat. La redistribució de la renda

Assignació versus redistribució. Conceptes d'equitat o justícia: l'utilitarisme, Rawls, redistribució Pareto-òptima. Els límits a la redistribució: eficiència, equitat i incentius. Transferències en efectiu versus transferències en espècie. La mesura de la desigualtat i la redistribució.

4.- Elecció col·lectiva

El problema de l'elecció col·lectiva. La votació majoritària com a regla d'elecció col·lectiva, i la seva problemàtica. Teorema del votant del mig. Intercanvi de vots. El

teorema de la impossibilitat d'Arrow. Models positius de comportament del sector públic, amb especial referència al model de Niskanen.

PART II: LA DESPESA PÚBLICA: TEORIA I AVALUACIÓ PROGRAMES DE DESPESA

5.- Béns col·lectius i externalitats

Definició de bé col·lectiu. Condicions d'eficiència en el seu subministre. L'equilibri de Lindahl. El problema del "free rider".

Definició i tipus d'externalitats. Remeis públics a les externalitats: impost pigouvià, subsidis, regulació.

6.- Anàlisi Cost-Benefici

Fonaments metodològics de l'ACB a l'economia del Benestar. Identificació dels costos i beneficis socials generats per un projecte. Avaluació en termes monetaris dels beneficis i costos considerats: la problemàtica dels intangibles. Criteris de decisió. L'elecció de la taxa de descompte. Risc i incertesa. Consideracions distributives.

PART III: ANÀLISI DE POLÍTIQUES: L'ESTAT DEL BENESTAR

7.-L'educació

L'estructura de l'educació a Espanya. Perquè l'estat proveeix l'educació? Fallides de mercat en el camp educatiu. Educació i equitat. L'assignació de fons públics dedicats a l'educació. La reforma de l'educació. L'ajut públic a les escoles privades. L'educació superior.

8.-La sanitat

Arguments a favor de la intervenció de l'estat en el finançament, la provisió i la regulació de l'assistència sanitària. L'equitat en la sanitat. L'assegurança mèdica i el problema del risc moral. Funcionament i reformes en la forma en la que es subministra i finança la sanitat.

9.- L'habitatge

Arguments a favor de la intervenció de l'estat en el finançament, la provisió i la regulació de l'habitatge. Fallides de mercat. Habitatge i equitat. El funcionament del mercat de l'habitatge: determinants de l'oferta i la demanda. La política pública d'habitatge a Espanya: instruments i finançament.

10.-La Seguretat Social

L'estructura del sistema de la Seguretat Social. La seguretat social, l'assegurança privada i les fallides de mercat. Riscs socials, selecció adversa i risc moral. Pensions com a béns preferents. Problemes als que s'enfronta el sistema de la Seguretat Social. Canvi econòmic i canvi demogràfic. Seguretat social i polítiques de lluita contra la pobresa.

PART IV: FEDERALISME FISCAL

11.- Federalisme fiscal: teoria i estudi del cas espanyol

Raons per a l'existència de diversos nivells de govern des de les perspectives de l'oferta i la demanda de béns públics. Assignació musgraviana de funcions del sector públic entre nivells de govern. Criteris per a l'assignació de figures impositives entre nivells de govern. Classificació i efectes econòmics de les subvencions intergovernamentals.

Anàlisi del sistema de finançament de les Comunitats Autònomes a Espanya i la seva problemàtica. Anàlisi del sistema de finançament dels municipis espanyols i la seva problemàtica.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- ALBI, E., GONZÁLEZ-PÁRAMO, J.M., ZUBIRI, I., (2004), Economía Pública I, Ariel Economía, Barcelona.
- MUSGRAVE, R.A., i MUSGRAVE, P.B., (1991), Hacienda Pública teórica y aplicada (5ª ed.), McGraw-Hill, Madrid.
- ROSEN, H.S.,(1987), Manual de Hacienda Pública, Ariel, Barcelona.
- STIGLITZ, J.E., (1988), La Economía del Sector Público, A. Bosch, Barcelona.

Es facilitarà bibliografia complementària per a temes concrets en el transcurs del curs.

HORARI DE TUTORIA

Dijous 17.00-18.30

Despatx B3-056 del Departament d'Economia Aplicada.

FORMA D'AVUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es basarà en la realització d'un examen al final del període lectiu, amb la possibilitat de que durant el semestre s'introdueixi algun exercici o treball pràctic opcional i avaluable.